

دبیرستان
پسرانه
غیردولتی
هاتف

نام و نام خانوادگی:

کلاس دوازدهم ریاضی و تجربی

تاریخ: ۹۸/۱۰/۷

آزمون: دین و زندگی

نیمسال اول ۹۹ - ۹۸

وقت: ۴۰ دقیقه

* به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

۱- چرا انسان موحد همواره امیدوار است؟

۲- چه رابطه‌ای بین خودشناسی، عبودیت و بندگی و درک بیشتر فقر و نیاز انسان به خدا وجود دارد؟

۳- حضرت علی (ع) در زمینه سِت استدراج چه اموری را باعث گرفتاری و غرور معرفی می‌کند؟

۴- التزام به "لا اله الا الله" چه تأثیری در زندگی فرد تازه‌مسلمان می‌گذاشت؟

* به سؤالات زیر پاسخ تشریحی و کامل بدهید.

۵- از راه‌های تقویت اخلاص "افزایش معرفت نسبت به خداوند" را توضیح دهید.

۶- در کلام امیرالمؤمنین علی (ع) "فاعل الخیر خیر منه و فاعل الشر شر منه" تفکر کنید و رابطه آن را با اخلاص در اندیشه و قلب توضیح دهید.

۷- با بررسی آیات ۳۲ و ۳۳ سوره یوسف بگویید شیطان چه دامی برای حضرت یوسف گسترده بود و او چگونه توانست از این دام نجات یابد؟

۸- اعتقاد به حاکمیت نظام قضا و قدر در جهان هستی به انسان چه اطمینانی می‌دهد؟

۹- این جمله را توضیح دهید که اختیار انسان یک تقدیر الهی است؟

۱۰- آیا روی آوردن دنیا و لذت‌های دنیوی به برخی انسان‌های گناهکار نشانه لطف خداوند به آنان است؟ قرآن کریم در این باره چه می‌فرماید؟

۱۱- چه تفاوت‌هایی میان کسانی که مصیبت و گرفتاری را امتحان الهی می‌دانند با کسی که آن را یک پیشامد طبیعی می‌شمارد وجود دارد؟

۱۲- با توجه به آیه ۱۱ سوره حج (وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ...) پاسخ دهید چرا برخی از انسان‌ها، در برابر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟

* جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

۱۳- ما معتقدیم که کشتی جهان ناخدایی دارد که به موجب ..... و ..... ناخدا هیچ‌گاه غرق و نابود نخواهد شد.

۱۴- معنای قضا و قدر الهی این است که هر چیزی ..... و ..... خود را دارد که توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است.

۱- زیرا از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.

۲- هرچه معرفت انسان به خود بیشتر شود نیاز به او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند.

۳- امیرالمؤمنین (ع) می‌فرماید: چه بسا احسان پیاپی خدا کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی او را مغرور می‌سازد.

۴- همه زندگی فرد تازه‌مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌داد.

۵- پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد. همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است. بنابراین هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم.

۶- این فرمایش حضرت بر این نکته تأکید دارد که انجام‌دهنده کار خیر از آن عمل برتر است و انجام دهنده کار شر از عملش بدتر و پست‌تر است. پس اندیشه و باور خالصانه فرد با اخلاص به کارش ارزش می‌دهد پس جایگاه خود فرد نیکوکار از عملش برتر است.

۷- مخلص انسانی است که مراتب اولیه اخلاص را طی می‌کند و در حال خالص کردن عملش برای خداست. انسان مخلص انسانی است که از این مراتب اولیه گذشته و اکنون خداوند او را خالص برای خود برگزیده است. کسی که به این مرتبه از اخلاص برسد از نفوذ شیطان مصون می‌ماند و شیطان نمی‌تواند او را وسوسه کند. توجه و درخواست حضرت یوسف (ع) از خداوند و پناه بردن به سوی او باعث نجات وی شد.

۸- این بینش و نگرش به انسان اطمینان خاطر می‌دهد که می‌تواند در این جهان از قدرت اختیار خود بهره ببرد و برای ساختن امروز و فردای خود و جامعه تلاش کند و ثمرات تلاش خود را مشاهده نماید.

۹- یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که دارای اختیار باشد یعنی همان‌طور که مثلاً به آب ویژگی مایع بودن را داده است به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر خداوند این‌گونه تعیین کرده که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد.

۱۰- خیر. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آن‌ها می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید؛ اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هرچه در دنیا کرده‌اند بر باد رفته و آنچه را که انجام می‌دهند، باطل است.

۱۱- ۱- کسی که مصیبت را امتحان الهی می‌داند در برابر مصیبت‌ها صبر و شکیبایی می‌ورزد اما دیگری بی‌تابی می‌کند و تحمل مواجه شدن با مصیبت را ندارد.

۲- کسی که مصیبت و گرفتاری را امتحان الهی می‌داند گرفتار یأس و ناامیدی نمی‌شود زیرا می‌داند خداوند همه این سختی و مشقات را به بهترین شکل جبران می‌کند اما دیگری سریع دچار بحران‌های روحی، یأس و افسردگی می‌شود.

۳- کسی که مصیبت را امتحان الهی می‌داند مصیبت و گرفتاری را پله‌ای برای رشد معنوی خود می‌داند پس با مواجهه صحیح با این مصیبت بر ایمان خود می‌افزاید اما دیگری با هر مصیبتی به خداوند گمان بد می‌برد و از خدا دورتر می‌شود.

۱۲- این به ایمان انسان برمی‌گردد. کسی که خدا را با جان و دل نپذیرفته و ایمان به خدا در متن زندگی‌اش قرار نداشته باشد، بسته به شرایط خدا را می‌پرستد. این افراد همانند کسانی هستند که در لبه چیزی قرار گرفته‌اند که در آن چیز مستقر و پایرجا نیستند و با تکان مختصری از مسیر خارج می‌شوند.

اما انسان مؤمن چون دل به خدا سپرده و تابع فرمان‌های اوست در هر شرایطی دست از پرستش خداوند برنمی‌دارد زیرا می‌داند این جهان تحت تدبیر خداوندی حکیم است و هیچ حادثه‌ای در جهان بی‌حکمت نیست.